

27.2.2017

Kj/3

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 20.02.2017 § 177

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

20.02.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Laura Rissasen edhotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 12.01.2017 § 19

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Rysäkarin linnake Oy (2433106-6) ja ***** esittää Rysskär nimisen lunastusyksikön (91-414-2-3) sekä lunastusyksikön ympäröimän laajan vesialueen siirtämistä Helsingistä Espooseen. Rysäkari linnake Oy:n omistama Rysskär muodostuu 9,65 hehtaarin suuruisesta Rysäkari-nimisestä saaresta ja ympäröivästä 23,34 hehtaarin suuruisesta vesialueesta. Hakijan esitys liitteenä numero 1.

Hakija ehdottaa kahta eri vaihtoehtoa rajasiirrolle. Rajamuutos 1 lähtee pohjoisessa Korkeakuppu nimiseltä saarelta etelään Rysäkarin itäpuolelta ja yhtyy nykyiseen kuntarajaan ulkomerellä. Siirrettäväksi esitetyn alueen yhteispinta-ala on noin 1 800 hehtaaria, josta kaupungin omistuksessa on noin 1 767 hehtaaria (vesialuetta ja Nuottakari niminen suojeltu saari). Rajamuutos 2 lähtee pohjoisessa nykyisestä kuntara-

27.2.2017

Kj/3

jasta Nuottakarin eteläpuolelta Rysäkarin itäpuolelle, josta raja kääntyy lounaaseen liittyen nykyiseen kuntarajaan. Alueen kokonaispinta-ala on noin 930 hehtaaria, josta kaupungin omistuksessa on noin 897 hehtaaria. Rajamuutosehdotukset käyvät ilmi hakijan laatimasta liitekartasta numero 2 ja kiinteistöviraston laatimasta liitekartasta numero 3.

Karttaliitteestä numero 4 käy ilmi siirrettäväksi esitetyn alueen laajuuden heijastettuna mantereelle.

Voimassa olevassa yleiskaavassa 2002 Rysäkari on sotilasaluetta, jonka reunassa on pieni luonnonsuojelualue. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä uudessa yleiskaavassa 2050 saari on merkitty merellisen virkistykseen ja matkailun alueeksi. Kaupunkisuunnitteluvirasto on vuodesta 2011 lähtien vuoropuhelussa Rysäkarin linnake Oy:n kanssa tehnyt alustavaa asemakaavasuunnittelua. Työ on keskeytetty maanomistajan pyynnöstä.

Hakija perustelee rajasiirtoa sillä, että kulku mantereelle harrastuksiin ja palveluiden ääreen tapahtuu yksityisen sataman kautta Espoon puolelta, julkisen vesiliikenteen puuttumisella, postinjakelun puuttumisella, Helsingin haluttomuudella järjestää Rysäkarille vesi- ja sähköjakelua sekä kaavoituksen hitaudella. Rajansiirto parantaisi hakijan mukaan elinkeinotoiminnan edellytyksiä Rysäkarissa, tarkemmin tätä perustelematta.

Kuntarakennelain mukaan kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos edistää elinvoimaista, alueellisesti eheää ja yhdyskuntarakenteeltaan toimivaa kuntarakennetta, joka vahvistaa kunnan asukkaiden itsehallinnon edellytyksiä sekä parantaa:

- 1) kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä;
- 2) alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita;
- 3) alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia tai
- 4) alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Valtiovarainministeriön ohjeistus koskien kunnan jäsenen tekemää osaliitosesitystä on kokonaisuudessaan liitteenä numero 5.

Rajamuutos heikentäisi Helsingin strategiaohjelman tavoitteena olevaa yritystoiminnan, matkailun ja vapaa-ajan kehittämisen edellytyksiä saaristossa etenkin kaupungin läntisellä merialueella.

27.2.2017

Kj/3

Rajamuutosta ei voida pitää vähäisenä koska alueen pinta-ala on noin 1 800 hehtaaria, joka vastaa noin 3 % Helsingin vesipinta-alasta. Myöskään rajaukseltaan suppeampaa vaihtoehtoa ei voida pitää vähäisenä.

Kiinteistölautakunta toteaa lisäksi, että sähkö- ja vesijakelun tai esimerkiksi postinjakelun koskevat ratkaisut ja toiminta-alueet eivät ole kuntarajoihin sidottuja.

Edellä mainituin perustein kiinteistölautakunta ei pidä kuntarajan siirtoa alueen kehittämisen kannalta välttämättömänä. Kiinteistölautakunnan mielestä hakemuksessa ei ole esitetty sellaisia painavia syitä joiden vuoksi esitetyn kaltainen merkittävä muutos olisi perusteltu.

Käsittely

12.01.2017 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Sami Haapanen: Muutan esitystäni seuraavasti:

Esitysehdotuksen virkkeen "Rajamuutosta ei voida pitää vähäisenä koska alueen pinta-ala on noin 1 800 hehtaaria, joka vastaa noin 3 % Helsingin vesipinta-alasta" jälkeen lisätään seuraava uusi virke: "Myöskään rajaukseltaan suppeampaa vaihtoehtoa ei voida pitää vähäisenä".

Esittelijä

osastopäällikkö
Sami Haapanen

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 10.01.2017 § 15

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa ympäristölautakunnalta aloitteesta, joka koskee Rysäkarin siirtämistä Espooseen. Rysäkarin Linna-ke Oy ja saaren asukas toivovat kuntarajan siirtoa siten, että yhtiön omistama Rysäkarin saari siirtyisi Espoon kaupunkiin.

Rysäkari on 10 hehtaarin laajuinen metsäinen ulkosaari. Yhdessä rantavesiensä kanssa saari on luokiteltu I arvoluokan (hyvin arvokas) kasvikohteeksi. Alueelta on tavattu 250 putkilokasvilajia. Etenkin saaren merenrantaniityt ja kalliokedot ovat monimuotoisia. Osa arvokkaasta

27.2.2017

Kj/3

kasvikohteesta (0,43 ha) on rajattu ELY-keskuksen päätöksellä erityisesti suojeltavaksi luontotyyppiä. Saarella on laajoja muinaismuistolain suojaamia linnoiterakenteita, jotka omalta osaltaan ovat lisänneet kasvillisuuden monilajisuutta mm. kalkkivaikutuksen kautta. Saarella on suhteellisen monipuolinen metsälinnusto, mutta varsinaisten saaristolintujen pesimäpaikaksi se on liian metsäpeitteinen. Luonto- ja muinaismuistoarvot tulee maankäytön suunnittelussa ottaa huomioon kuntarajasta riippumatta.

Saari ei kuulu vesihuollon toiminta-alueeseen, joten vastuu kiinteistön vesihuollosta on kiinteistön omistajalla tai haltijalla. Vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden ulkopuolisilla alueilla noudatetaan valtioneuvoston asetusta talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla sekä kaupunkien ympäristönsuojelumääräyksiä ja rakennusjärjestystä. Omistajan tavoitteena on kehittää alueen matkailukäyttöä. Kuntarajasta riippumatta toiminta vaatii asemakaavoitusta ja vesihuollon kehittämistä vesihuoltolain mukaisesti.

Ympäristölautakunta ei ota kantaa kuntarakennelain mukaiseen osallistuskysymykseen.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Liikuntavirasto 22.12.2016

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Liikuntavirasto antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa liikuntalautakunnalta liittyen kuntarajan siirtämiseen Helsingin ulkosaariston lounaisosassa. Rysäkarin omistava Rysäkarin Linnake Oy sekä saaren asukas Tom Kaisla toivovat valtion siirtävän kuntarajaa Rysäkarin ja siihen liittyvän vesialueen osalta Espoon puolelle.

Voimassa olevassa yleiskaavassa 2002 Rysäkari on sotilasaluetta, mutta kaupunginvaltuuston hyväksymässä uudessa yleiskaavassa 2050 saari on merkitty merellisen virkistykseen ja matkailun alueeksi. Liikuntavirasto on mukana tekemässä kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistelussa olevaa Merellisen Helsingin yleissuunnitelmaa, joka on osa

27.2.2017

Kj/3

yleiskaavan toteuttamishjelmaa. Suunnitelman avulla on tarkoitus parantaa saariston saavutettavuutta ja vesiliikennettä.

Vesireittiliikenteen syntyminen uuteen kohteeseen Helsingissä edellyttää sen olevan kaupallisesti kannattavaa, koska kaupunki ei tue muuta vesiliikennettä kuin Suomenlinnan liikennettä osana muuta joukkoliikennettä. Rysäkarin kehittyminen vetovoimaiseksi kohteeksi edellyttää saaren toimintojen suunnittelua asemakaavoituksen avulla, mutta kaupunkisuunnitteluvirasto ei ole pitänyt maankäytön ohjausta tarpeellisenä ilman saaren omistajan myötävaikutusta.

Virkistyskalastuksen kannalta Rysäkarin läheiset vesialueet ovat lähinnä lohenuisteluvesiä, joille myydään jo tällä hetkellä myös Espoon ja Helsingin yhteislupia. Alueella on myös mahdollista kalastaa rysillä sekä vetää troolia Rysäkarin etelä- ja länsipuolella. Kaupallisen kalastuksen ohjaus on kuitenkin jatkossa luontevinta tehdä vuonna 2019 perustettavien kalatalousalueitten, jotka korvaavat nykyiset kalastusalueet, laatimissa käyttö- ja hoitosuunnitelmissa. Näin ollen esitetyn siirron vaikutukset alueen kalastusmahdollisuuksiin eivät ole merkittäviä.

Edellä mainituin perustein liikuntavirasto ei pidä kuntarajan siirtoa alueen virkistyskäytön kehittämisen kannalta tarpeellisenä.

Valmisteluaikatauluissa tapahtuneen erehdyksen vuoksi liikuntalautakunta keskusteli asiasta 8.12.2016 kokouksen yhteydessä ja oikeutti liikuntajohtajan antamaan asiasta yllä olevan lausunnon kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot

Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 19.12.2016

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Kaupunginkanslia pyytää rakennusviraston lausuntoa kaupunginhallitukselle kunnan jäsenen tekemästä osaliitosesityksestä kuntarakennelain mukaan. Määräaika on 30.12.2016.

Rysäkarin Linnake Oy:n edustaja Tom Kaisla ehdottaa kuntarajan muuttamista niin, että nykyisin Helsingin alueella sijaitseva Rysäkari niminen saari liitettäisiin Espoon kaupunkiin. Perusteluina ovat yrityksen yhdyskuntahuollon paremmat yhteydet Espooseen ja kunnallisten palveluiden parempi saavutettavuus Espoon puolella.

27.2.2017

Kj/3

Rakennusvirasto ei ota kantaa kuntarajan muuttamiseen. Yhdyskuntarakenteen ja liikenteen suunnittelu kuuluu kaupunkisuunnitteluvirastolle ja maa- ja vesialueiden hallinta kiinteistövirastolle. Saari on yksityisomistuksessa, joten rakennusvirastolla ei ole siellä vastuita tai hankkeita. Helsingin kaupunki on aikaisemmin vastannut yritykselle, ettei kaupungilla ole saaristolain nojalla velvollisuutta rakentaa saareen kunnallistekniikkaa.

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.12.2016 § 318

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Rysäkari sijaitsee Helsingin edustalla. Saarella on tällä hetkellä vakituista asumista.

Saari kuuluu Helsingissä etelän palvelualueelle. Rysäkarilla ei sijaitse kaupungin tarjoamia sosiaali- ja terveysterveyspalveluja. Lähin Helsingin kaupungin terveysasema sijaitsee Lauttasaarella.

Pääkaupunkiseudun asukkailla on vapaus valita terveysasemapaalvelut yli kuntarajojen.

Toivottu kuntarajan liitos Helsingistä Espooseen ei vaikuta asukkaiden oikeuteen valita terveyspalveluja."

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.12.2016 § 446

HEL 2016-010713 T 00 00 00

Lausunto

27.2.2017

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa kaupunkisuunnittelulautakunnalta liittyen kuntarajan siirtämiseen Helsingin lounaispuolella. Rysäkarin Linnake Oy ja saaren asukas ***** toivovat valtion siirtävän kuntarajaa Rysäkarin osalta Espoon puolelle.

Rysäkari sijaitsee Helsingin ulkosaaristossa Espoon rajan tuntumassa. Rysäkari on noin 10 ha kokoinen entinen sotilassaari ja yksi Helsingin edustalle perustetun merilinnon saarista ensimmäisen maailmansodan ajalta. Meripuolustusjärjestelmään liittyvät linnoitteet ja rakennelmat ovat muinaismuistolain rauhoittamia muinaisjäännöksiä. Rysäkari on valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö RKY osana Pääkaupunkiseudun I maailmansodan linnoitteita. Muita linnoitusketjun saaria Helsingin edustalla ovat mm. Itäinen Pihlajasaari, Suomenlinna, Vallisaari, Kuninkaansaari, Santahamina, Itä-Villinki, Isosaari, Kuivasaari, Harmaja ja Katajaluoto sekä Espossa Miessaari.

Rysäkari on ollut Suomen puolustusvoimien hallussa vuodesta 1922 vuoteen 2010. Saarella oli sotilaallinen rooli myös toisen maailmansodan aikana osana rannikon puolustusta. Saaren nykyinen omistaja on Rysäkarin Linnake Oy, jonka tavoitteena on kehittää saarta matkailusaarena.

Voimassa olevassa yleiskaavassa 2002 Rysäkari on sotilasalue, jonka reunassa on pieni luonnonsuojelualue. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä Helsingin uudessa yleiskaavassa 2050 saari on merkitty merellisen virkistys- ja matkailun alueeksi. Kaavamääräyksen mukaan aluetta kehitetään merkittävänä virkistys-, ulkoilu-, liikunta-, luonto- ja kulttuurialueena, joka kytkeytyy mantereen virkistys- ja viheralueisiin. Merkintä sisältää loma-asumisen ja matkailun alueita. Yleiskaavaan liittyvän Merellinen Helsinki teemakartan mukaan Rysäkariin on merkitty lisäksi vesiliikenteen yhteystarve sekä vesiliikenteen yhteyspiste.

Kaupunkisuunnitteluvirastossa on valmisteilla Merellisen Helsingin yleissuunnitelma, joka on osa yleiskaavan toteuttamisohjelmaa. Yleissuunnitelman tavoitteena on merellisten alueiden kehittyminen ja maankäytön suunnittelu hallittuna kokonaisuutena. Suunnittelua tehdään yhteistyössä kaupungin eri hallintokuntien ja merellisten toimijoiden kanssa. Erityisesti on tarkoitus parantaa saariston saavutettavuutta ja kehittää vesiliikennettä. Myös saariston huoltoa ja infraa suunnitellaan työssä kokonaisvaltaisesti.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on tehnyt Rysäkarin alustavaa asemakaavasuunnittelua vuoropuhelussa Rysäkarin Linnake Oy:n kanssa vuodesta 2011 lähtien. Alustavassa asemakaavaluonnoksessa Rysäkari

27.2.2017

Kj/3

on merkitty pääosin matkailua palvelevien rakennusten korttelialueeksi. Olemassa olevista rakennuksista osa suojellaan, osa säilytetään ja osa on mahdollista korvata uudisrakennuksilla. Kaavaluonnokseen on merkitty muinaismuistoalueet ja luonnonsuojelualue.

Kaavatyö on toistaiseksi keskeytynyt maanomistajan ilmoitettua, että kaavaa ei kohteessa pidä tai kannata suunnitella ennen kuin hän saa vastauksen, miten elämisen ja elinkeinonharjoittamisen perusedellytykset tullaan toteuttamaan kohteessa saaristolain hengessä, eli miten sähkön saanti, vesihuolto ja satama-asia hoidetaan kaupungin toimesta. Rysäkarin alueella uudisrakentamisen sovittaminen valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön edellyttää huolellista suunnittelua. Tästä syystä alueen omistajalta on toivottu asemakaavan laatimisen pohjaksi hakemusta, josta ilmenisivät hänen tavoitteensa alueen kehittämiseksi. Kaupunkisuunnitteluvirastolla on valmius jatkaa Rysäkarin kaavoitustyötä, mutta maankäytön ohjaus Rysäkarin osalta ei ilman maanomistajan myötävaikuttamista ole tarkoituksenmukaista.

Helsingin strategiaohjelman tavoitteena on yritystoiminnan, matkailun ja vapaa-ajan mahdollisuuksien kehittämisen edistäminen ranta-alueilla ja saaristossa sekä vesiliikenteen kehittämisen edistäminen. Myös Rysäkarin kehittäminen matkailu- ja virkistysaarena on kaupungin intresseissä. Saari on osa Helsingin edustan merilinnoitusketjua, jonka saarista mm. Vallisaari, Kuninkaansaari, Isosaari, Kuivasaari ja Itä-Villinki ovat vapautumassa tai jo vapautuneet puolustuskäytöstä ja joiden avaamista virkistys- ja matkailutoimintaan kaupunkisuunnitteluvirastossa parastaikaa suunnitellaan.

Kaupungin kehittämisessä toimitaan yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti.

Edellä mainituin perustein kaupunkisuunnittelulautakunta ei pidä kuntarajan siirtoa alueen kehittämisen kannalta tarpeellisena.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Heikki Salmikivi, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi
Ritva Luoto, projektipäällikkö, puhelin: 310 37294
ritva.luoto(a)hel.fi
Irene Varila, lakimies, puhelin: 310 37451
irene.varila(a)hel.fi